

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

8 november 2016

WETSONTWERP
tot organisatie van het beroep
van en het publiek toezicht
op de bedrijfsrevisoren

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 54 **2083/ (2015/2016):**
001: Wetsontwerp.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

8 novembre 2016

PROJET DE LOI
portant organisation de la profession
et de la supervision publique
des réviseurs d'entreprises

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 54 **2083/ (2015/2016):**
001: Projet de loi.

Nr. 1 VAN MEVROUW **SMAERS c.s.**

Art. 20

Paragraaf 1 vervangen als volgt:

“§ 1. De resultaatgebonden honoraria met betrekking tot de opdrachten inzake de wettelijke controle van de jaarrekening zijn verboden.

Wanneer opdrachten uitgevoerd worden door de commissaris of door een lid van zijn netwerk in een vennootschap waarin de commissaris belast is met de wettelijke controle, of in een vennootschap die haar controleert of die zij controleert binnen de Europese Unie, is het in deze vennootschappen niet toegestaan aan de commissaris of aan een lid van zijn netwerk om opdrachten uit te voeren tegen vergoeding van resultaatgebonden honoraria, ongeacht de genomen veiligheidsmaatregelen.”.

Griet SMAERS (CD&V)
Johan KLAPS (N-VA)
Leen DIERICK (CD&V)
Caroline CASSART-MAILLEUX (MR)
Patricia CEYSENS (Open Vld)

N° 1 DE MME **SMAERS ET CONSORTS**

Art. 20

Remplacer le § 1er comme suit:

“§ 1er. Les honoraires subordonnés aux résultats relatifs aux missions de contrôle légal des comptes sont interdits.

Lorsque des missions sont effectuées par le commissaire ou un membre du réseau dont relève le commissaire dans une société dans laquelle le commissaire est chargé du contrôle légal ou dans une société qui la contrôle ou qu'elle contrôle au sein de l'Union européenne, la prestation dans ces sociétés par le commissaire ou un membre de son réseau de missions contre des honoraires subordonnés est interdite, quelles que soient les mesures de sauvegarde qui pourraient être mises en place.”.

Nr. 2 VAN MEVROUW SMAERS c.s.

Art. 75

Paragraaf 1 vervangen als volgt:

“§ 1. Om tot de stage te worden toegelaten door de Stagecommissie, dient de betrokkene:

1° de bij artikel 5, § 1, 1° en 2°, gestelde voorwaarden te vervullen;

2° de diploma- en/of ervaringsvoorwaarden te vervullen die zijn vastgesteld met toepassing van artikel 5, § 1, 3°;

3° ten hoogste zestig jaar oud te zijn;

4° een stageovereenkomst voor de totale duur van de stage te hebben gesloten met een bedrijfsrevisor die ten minste vijf jaar in het openbaar register is ingeschreven, en die zich ertoe verbindt de stagiair bij zijn opleiding tot bedrijfsrevisor te begeleiden en bij te staan. De overeenkomst moet door de Stagecommissie worden goedgekeurd.”

VERANTWOORDING

Het behoud van de actuele voorwaarden tot het aanvangen van de stage, zoals opgenomen in artikel 75, is strenger dan de voorschriften opgelegd in de richtlijn 2006/43/EG. Om nauwer aan te sluiten bij de voorschriften van deze richtlijn (artikelen 6 en 10) en zonder afbreuk te doen aan de eisen inzake vakbekwaamheid, moeten de toegangsvoorwaarden voor het aanvangen van de stage worden gewijzigd. Dit impliceert dat het toelatingsexamen niet langer voorafgaat aan de stage, maar in de loop van de driejarige stage wordt georganiseerd. Het is daarbij geenszins de bedoeling om het bestaande niveau van de theoretische kennis te verlagen.

Alle materies opgenomen in artikel 8 van de richtlijn blijven immers weerhouden in de vorm van stage-examens in plaats van toelatingsexamens waarvoor de kandidaat zal moeten slagen (of vrijstelling hebben bekomen) alvorens te kunnen deelnemen aan het “bekwaamheidsexamen”. Het toetsen van de theoretische kennis ondergaat bijgevolg geen inhoudelijke wijziging maar situeert zich enkel op een later tijdstip. Deze voorgestelde wijziging zal worden vastgesteld volgens de

N° 2 DE MME SMAERS ET CONSORTS

Art. 75

Remplacer le § 1er comme suit:

“§ 1er. Pour être admis au stage par la Commission de stage, il faut:

1° réunir les conditions prévues à l'article 5, § 1er, 1° et 2°;

2° satisfaire aux conditions de diplôme et/ou d'expérience fixées en application de l'article 5, § 1er, 3°;

3° être âgé de soixante ans au plus;

4° avoir conclu une convention de stage, pour la durée totale du stage, avec un réviseur d'entreprises comptant au moins cinq années d'inscription au registre public, qui s'engage à guider le stagiaire et à l'assister dans sa formation en tant que réviseur d'entreprises. La convention requiert l'approbation de la Commission de stage.”

JUSTIFICATION

Le maintien des conditions actuelles d'accès au stage, telles que prévues à l'article 75, est plus sévère que les prescriptions imposées par la directive 2006/43/EC. Afin de mieux se conformer aux prescriptions de cette directive (art. 6 et 10) et sans porter préjudice aux exigences relatives à l'aptitude professionnelle, les conditions d'accès au stage devraient être modifiées. Ceci implique que l'examen d'admission ne précède plus le stage, mais qu'il sera organisé au cours du stage de trois ans. Il ne s'agit nullement ici de niveler par le bas le niveau actuel des connaissances théoriques pour devenir réviseur d'entreprises.

Toutes les matières reprises à l'article 8 de la directive, jusqu'ici présentées sous forme d'examens d'admission, resteront maintenues sous la forme d'examens de stage que le candidat devra réussir (ou pour lesquels il obtiendra une dispense) avant d'être admis à “l'examen d'aptitude”. Par conséquent, la vérification des connaissances théoriques ne subit aucune modification quant au niveau du contenu mais se situera seulement à un moment ultérieur. Les modalités

nadere regels bepaald door de Koning (cfr. artikel 75, § 2 en artikel 77).

Het amendement is conform de artikelen 6 en 10 van de richtlijn:

— artikel 6 van de richtlijn inzake scholing legt de voorwaarden op om toegelaten te worden tot het uitvoeren van wettelijke controles van jaarrekeningen en dus tot het uitoefenen van het beroep van wettelijke auditor. Voornoemd artikel legt met andere woorden geen toegangsvoorwaarden op voor het aanvangen van de stage van wettelijke auditor;

— in dat verband legt artikel 10 van de richtlijn de voorschriften op over de praktijkopleiding. Hier worden evenmin voorwaarden opgelegd voor het aanvangen van de stage.

Bovenstaand voorstel tot wijziging van artikel 75 is eveneens geïnspireerd door de toelatingsvoorwaarden tot de stage die van toepassing zijn op een aantal andere vrije beroepen in België, zoals advocaat, notaris, gerechtsdeurwaarder en architect. De voornaamste toelatingsvoorwaarde tot de stage bij deze vrije beroepen is het bezit van een – al dan niet specifiek – masterdiploma. Het slagen in een toelatingsexamen is niet voorzien.

Vergelijkend onderzoek naar de situatie bij een reeks buurlanden vormt een bijkomend argument om geen toelatingsexamens te organiseren alvorens de kandidaat tot de stage toe te laten. In geen van de volgende landen wordt immers een toelatingsexamen georganiseerd: Duitsland, Verenigd Koninkrijk, Nederland, Spanje, Italië en Luxemburg. In Frankrijk wordt enkel een beperkte proef (vier examens over respectievelijk boekhouding, informatica, recht en Engels) afgenomen van kandidaten die geen houder zijn van een economisch en/of financieel masterdiploma.

Door de toegang tot de stage in België nauwer af te stemmen op de situatie bij de meeste buurlanden, draagt dit amendement tevens bij tot het tot stand brengen van een interne Europese auditmarkt zoals gewenst door de Europese Commissie.

Griet SMAERS (CD&V)
Johan KLAPS (N-VA)
Leen DIERICK (CD&V)
Caroline CASSART-MAILLEUX (MR)
Patricia CEYSENS (Open Vld)

relatives à cette modification seront déterminées par le Roi (cfr. art. 75 § 2 et art. 77).

L'amendement est conforme aux articles 6 et 10 de la directive:

— l'article 6 relatif à la formation détermine les conditions pour pouvoir effectuer le contrôle légal de comptes et il s'agit donc des conditions d'accès à la profession de contrôleur légal. L'article précité n'impose pas de conditions d'accès au stage de contrôleur légal.

— dans ce contexte l'article 10 de la directive prescrit les conditions relatives à la formation pratique. Cet article ne prévoit pas non plus des conditions d'accès au stage.

La modification de l'article 75 est également inspirée par les conditions d'accès au stage applicables à d'autres professions libérales en Belgique, telles qu'avocat, notaire, huissier et architecte. La principale condition d'accès au stage pour ces professions est la possession d'un diplôme – spécifique ou non – de niveau master. La réussite à un examen d'admission n'est pas prévue.

Une analyse comparative de la situation dans une série de pays voisins constitue un argument supplémentaire en faveur de la suppression de l'examen d'admission avant l'accès au stage. En effet, aucun des pays suivants n'organise un examen d'admission: l'Allemagne, le Royaume-Uni, les Pays-Bas, l'Espagne, l'Italie et le Luxembourg. En France, une épreuve limitée (quatre examens respectivement dans les domaines suivants: comptabilité, informatique, droit et Anglais) est organisée uniquement pour les titulaires d'un diplôme master qui se situe hors du domaine économique et/ou financier.

En harmonisant l'accès au stage en Belgique avec la situation en vigueur dans la plupart des pays voisins, cet amendement contribue également à la mise en place d'un marché de l'audit interne européen tel que souhaité par la Commission européenne.

Nr. 3 VAN MEVROUW SMAERS c.s.

Art. 86

Het tweede lid van paragraaf 1 aanvullen met een bepaling onder 8°, luidende:

“8° de mededeling van vertrouwelijke informatie aan iedere persoon die een taak uitoefent die door of krachtens de wet is vastgelegd en die deelneemt of bijdraagt aan de taken die verband houden met het toezicht op instellingen uit de bank- en financiële sector, die respectievelijk worden uitgevoerd door de Bank, de FSMA en, in voorkomend geval, de Europese Centrale Bank, als deze persoon is aangewezen door of met instemming van een van deze autoriteiten en met het oog op de uitvoering van deze taak, met name,

— een speciaal commissaris die door deze autoriteiten is aangewezen met toepassing van de wetten waarvan zij moeten toezien op de naleving ervan;

— de portefeuillesurveillant als bedoeld in artikel 16 van Bijlage III van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen;

— de portefeuillebeheerder als bedoeld in artikel 8 van Bijlage III van de voornoemde wet van 25 april 2014; en

— de revisor als bedoeld in artikel 87ter van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

Artikel 458 van het Strafwetboek is van toepassing op de in 8° bedoelde personen voor de vertrouwelijke informatie die zij met toepassing van 8° ontvangen.”.

VERANTWOORDING

In artikel 86, § 1, wordt voorgesteld om een nieuwe uitzondering op de geheimhoudingsplicht in te voegen, teneinde toe te staan dat vertrouwelijke informatie wordt meegedeeld aan iedere persoon die een taak uitoefent die door of krachtens de wet is vastgelegd en die deelneemt of bijdraagt aan de

N° 3 DE MME SMAERS ET CONSORTS

Art. 86

Compléter le § 1er, alinéa 2, par un 8° rédigé comme suit:

“8° la communication d’informations confidentielles à toute personne exerçant une tâche, prévue par ou en vertu de la loi, qui participe ou contribue aux missions de contrôle à l’égard d’établissements relevant du secteur bancaire et financier, exercées respectivement par la Banque, la FSMA et, le cas échéant, la Banque centrale européenne, lorsque cette personne a été désignée par ou avec l’accord de l’une de ces autorités et aux fins de cette tâche, notamment,

— un commissaire spécial désigné par ces autorités en application des lois dont elles sont chargées de veiller au respect;

— le surveillant de portefeuille visé à l’article 16 de l’Annexe III à la loi du 25 avril 2014 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit et des sociétés de bourse;

— le gestionnaire de portefeuille visé à l’article 8 de l’Annexe III à la loi précitée du 25 avril 2014; et

— le réviseur visé à l’article 87ter de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.

L’article 458 du Code pénal s’applique aux personnes visées au 8° quant aux informations confidentielles qu’elles reçoivent en application du 8°.”.

JUSTIFICATION

À l’article 86, § 1er, il est proposé d’insérer une nouvelle exception à l’obligation de secret afin de permettre la communication d’informations confidentielles à toute personne exerçant une tâche, prévue par ou en vertu de la loi, qui participe ou contribue aux missions de contrôle à l’égard

taken die verband houden met het toezicht op instellingen uit de bank- en financiële sector, die worden uitgevoerd door de NBB, de FSMA en, in voorkomend geval, de Europese Centrale Bank, als deze persoon is aangewezen door of met instemming van een van deze autoriteiten en met het oog op de uitvoering van deze taak.

Met deze toevoeging wordt beoogd te waarborgen dat, in de gevallen waarin de wet bepaalt dat de NBB, de FSMA en de ECB zich in hun toezichtstaak mogen laten bijstaan door derden, deze derden in staat zijn, wanneer dat nodig is voor de uitvoering van de aan hen toevertrouwde taak, op een efficiënte manier op te treden en derhalve bij te dragen aan een beter toezicht op de financiële instellingen.

Griet SMAERS (CD&V)
 Johan KLAPS (N-VA)
 Leen DIERICK (CD&V)
 Caroline CASSART-MAILLEUX (MR)
 Patricia CEYSENS (Open Vld)

d'établissements relevant du secteur bancaire et financier, exercées par la BNB, la FSMA et, le cas échéant, la Banque centrale européenne, lorsque cette personne a été désignée par ou avec l'accord de l'une de ces autorités et aux fins de cette tâche.

Cet ajout vise à s'assurer que dans les cas où la loi prévoit que la BNB, la FSMA et la BCE se fassent assister dans leur mission de contrôle par des tiers, ces tiers soient à même, lorsque cela est nécessaire à l'exercice de la tâche qui leur est confiée, d'intervenir de manière efficace et dès lors de contribuer à un meilleur contrôle des établissements financiers.

Nr. 4 VAN MEVROUW SMAERS c.s.

Art. 96

Het voorgestelde artikel 16/1 vervangen als volgt:

“Art. 16/1. Onder “wettelijke controle van de jaarrekening” moet worden verstaan, een controle van de statutaire jaarrekening of van de geconsolideerde jaarrekening, voor zover deze controle:

1° door het recht van de Europese Unie wordt voorgeschreven;

2° door het Belgisch recht wordt voorgeschreven met betrekking tot kleine vennootschappen;

3° op vrijwillige basis op verzoek van kleine vennootschappen wordt uitgevoerd, wanneer deze opdracht gepaard gaat met de bekendmaking van het verslag bedoeld in artikel 144 of 148 van dit wetboek.”.

VERANTWOORDING

Artikel 96 zet de definitie van artikel 2, 1° van de auditrichtlijn om in Belgisch recht.

Het ingediende amendement is erop gericht om de betekenis van wat onder “wettelijke controle van de jaarrekening” moet worden verstaan, te verduidelijken, met name:

1° de gevallen waarin de wettelijke controle wordt voorgeschreven door het recht van de Europese Unie, te weten in alle ondernemingen die niet “klein” zijn. Artikel 34, § 1, van de Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, bepaalt dat de lidstaten ervoor zorgen “dat de financiële overzichten van organisaties van openbaar belang en van middelgrote en grote ondernemingen worden gecontroleerd door een of meer wettelijke auditors of auditkantoren die door de lidstaten zijn toegelaten tot het uitvoeren van wettelijke controles op grond van Richtlijn 2006/43/EG”. Deze maatregel is in Belgisch recht opgenomen onder artikel 141 van het Wetboek van Vennootschappen waarbij de wettelijke controle van de jaarrekening door een bedrijfsrevisor wordt opgelegd;

N° 4 DE MME SMAERS ET CONSORTS

Art. 96

Remplacer l'article 16/1 proposé comme suit:

“Art. 16/1. Par “contrôle légal des comptes”, il faut entendre un contrôle des comptes annuels ou des comptes consolidés, dans la mesure où ce contrôle est:

1° requis par le droit de l'Union européenne;

2° requis par le droit belge en ce qui concerne les petites sociétés;

3° volontairement effectué à la demande de petites sociétés, lorsque cette mission est assortie de la publication du rapport visé à l'article 144 ou 148 du présent Code.”.

JUSTIFICATION

L'article 96 transpose en droit belge la définition reprise dans l'article 2, 1° de la directive “audit”.

L'amendement introduit vise à clarifier la signification de ce qu'il convient d'entendre par “contrôle légal des comptes”, à savoir:

1° les cas où le contrôle légal des comptes est requis par le droit de l'Union européenne, à savoir dans toutes les entreprises autres que “petites”. En effet, l'article 34, § 1er de la directive 2013/34/UE du Parlement européen et du Conseil du 26 juin 2013 relative aux états financiers annuels, aux états financiers consolidés et aux rapports y afférents de certaines formes d'entreprises dispose que “les États membres veillent à ce que les états financiers des entités d'intérêt public, des moyennes entreprises et des grandes entreprises soient contrôlés par un ou plusieurs contrôleurs légaux des comptes ou cabinets d'audit habilités par les États membres à procéder au contrôle légal des comptes conformément à la directive 2006/43/CE”. Cette mesure est reprise en droit belge sous l'article 141 du Code des sociétés imposant le contrôle légal des comptes par un réviseur d'entreprises;

2° de gevallen waarin de wettelijke controle wordt voorgeschreven door het Belgisch recht met betrekking tot kleine vennootschappen. Dit is het geval voor bepaalde categorieën van ondernemingen, die niet als organisaties van openbaar belang worden beschouwd en waarvoor de wet de benoeming van een commissaris verplicht maakt, ongeacht de grootte van de onderneming. De beheervennootschappen van instellingen voor collectieve belegging zijn hiervan een voorbeeld. Dit is eveneens het geval in bepaalde sectoren wanneer een specifieke regeling de wettelijke controle van alle ondernemingen in de sector oplegt. Bij wijze van voorbeeld kan worden verwezen naar de ziekenhuizen, waarbij het criterium van de grootte geen rol speelt aangezien de voogdijminister wenst te beschikken over bepaalde gecontroleerde informatie alvorens subsidies toe te kennen. Bijzondere controleopdrachten in de zin van artikelen 181, 436, 582, 596, 598, 695, 708, 731, 746, 772/9, 777, 783, 887, 892, 944, 962 en 1007 W. Venn., worden niet als wettelijke controles in de zin van Richtlijn 2006/43/EG beschouwd.

3° in andere gevallen wensen de vennootschappen hun rekeningen te laten controleren, ook al zijn ze hiertoe niet wettelijk verplicht. In dit geval dient een onderscheid te worden gemaakt naargelang het gaat om een tussen partijen overeengekomen opdracht die al dan niet aanleiding geeft tot de bekendmaking van een verslag zoals bedoeld in artikel 100 van het Wetboek van Vennootschappen. Enkel de opdrachten die op vrijwillige basis op verzoek van kleine vennootschappen worden uitgevoerd en die gepaard gaan met de bekendmaking van een verslag van de commissarissen zijn te beschouwen als een “wettelijke controle van de jaarrekening” in de zin van de auditrichtlijn en dus van het Wetboek van Vennootschappen.

Griet SMAERS (CD&V)
 Johan KLAPS (N-VA)
 Leen DIERICK (CD&V)
 Caroline CASSART-MAILLEUX (MR)
 Patricia CEYSENS (Open Vld)

2° les cas où le contrôle légal est requis par le droit belge dans des petites sociétés. Tel est le cas de certaines catégories d'entreprises, non considérées comme des entités d'intérêt public, pour lesquelles la loi impose la nomination d'un commissaire, quelle que soit la taille de l'entreprise. Les sociétés de gestion d'organismes de placement collectif en sont un exemple. Tel est également le cas dans certains secteurs d'activités lorsqu'une réglementation impose le contrôle légal de toutes les entreprises du secteur. On citera à titre d'exemple, les hôpitaux pour lesquels le critère de taille n'entre pas en ligne de compte dans la mesure où le ministre de tutelle souhaite disposer de certaines informations contrôlées avant d'octroyer des subventions. Les missions spéciales de contrôle visées par les articles 181, 436, 582, 596, 598, 695, 708, 731, 746, 772/9, 777, 783, 887, 892, 944, 962 et 1007 du Code des sociétés ne sont pas considérées comme un “contrôle légal des comptes” au sens de la directive 2006/43/CE.

3° dans d'autres cas, les sociétés souhaitent que leurs comptes soient contrôlés bien qu'elles ne soient soumises à aucune obligation légale en la matière. Dans ce cas, il convient de distinguer deux cas de figure selon qu'il s'agit d'une mission conventionnelle entre les parties débouchant (ou non) sur la publication d'un rapport visé à l'article 100 du Code des sociétés. Seules les missions effectuées volontairement à la demande de petites sociétés assorties de la publication d'un rapport des commissaires sont à assimiler à un “contrôle légal des comptes” au sens de la directive “audit” et partant du Code des sociétés.

Nr. 5 VAN MEVROUW SMAERS c.s.

Art. 113

In het voorgestelde artikel 134, § 6, het tweede lid, vervangen als volgt:

“Wanneer er opdrachten uitgevoerd worden door de commissaris of door een lid van het netwerk bedoeld in artikel 16/2 waartoe de commissaris behoort, in een vennootschap waarin de commissaris belast is met de wettelijke controle, of in een vennootschap die haar controleert of die zij controleert binnen de Europese Unie, is het in deze vennootschappen niet toegestaan aan de commissaris of aan een lid van het netwerk waartoe hij behoort opdrachten uit te voeren tegen vergoeding van resultaatgebonden honoraria, ongeacht de genomen veiligheidsmaatregelen.”.

VERANTWOORDING

Deze initiële tekst werd letterlijk overgenomen uit de norm inzake bepaalde aspecten die verband houden met de onafhankelijkheid van de commissaris (par. 5.1.2.), evenwel stelt dezelfde norm in zijn paragraaf 2.3.: “Zonder afbreuk te doen aan het in punt 2.2. bedoelde toepassingsgebied, betreffen de bepalingen van onderhavige normen niet de diensten uitgevoerd door de buitenlandse leden van het netwerk van de commissaris ten aanzien van buitenlandse entiteiten verbonden met de gecontroleerde rechtspersoon.”.

Deze paragraaf werd niet overgenomen in het wetsontwerp.

Het is dus technisch niet juist om de huidige bepaling in het wetsontwerp te weerhouden. De scope van de buitenlandse entiteiten verbonden aan de gecontroleerde rechtspersoon (dus bv. ook alle dochtervennootschappen in het buitenland en de vennootschappen die daarmee verbonden zijn) gaat zeer ver omwille van het niet overnemen van de bepaling opgenomen onder par. 2.3. van voormelde norm.

Griet SMAERS (CD&V)
Johan KLAPS (N-VA)
Leen DIERICK (CD&V)
Caroline CASSART-MAILLEUX (MR)
Patricia CEYSENS (Open Vld)

N° 5 DE MME SMAERS ET CONSORTS

Art. 113

À l'article 134 proposé, remplacer le § 6, alinéa 2, comme suit:

“Lorsque des missions sont effectuées par le commissaire ou par un membre du réseau visé à l'article 16/2 dont relève le commissaire dans une société dans laquelle le commissaire est chargé du contrôle légal ou dans une société qui la contrôle ou qu'elle contrôle au sein de l'Union européenne, il n'est pas possible de permettre dans ces sociétés la prestation par le commissaire ou un membre du réseau dont il relève de missions contre des honoraires subordonnés, quelles que soient les mesures de sauvegarde mises en place.”.

JUSTIFICATION

Ce texte initial a été repris textuellement des normes relatives à certains aspects liés à l'indépendance du commissaire (par. 5.1.2.). Cependant, ces mêmes normes disposent au paragraphe 2.3. que: “Sans préjudice du champ d'application visé au 2.2 ci-avant, les dispositions de la présente norme ne concernent pas les services prestés par les membres étrangers du réseau du commissaire à l'égard des entités étrangères liées à la personne morale contrôlée.”.

Ce paragraphe n'a pas été inclus dans le projet de loi.

Dès lors, il n'est techniquement pas correct de maintenir la disposition actuelle dans le projet de loi. Le champ d'application des entités étrangères liées à la personne morale contrôlée (donc, par exemple, également toutes les filiales à l'étranger et les sociétés qui y sont liées) est très étendu en raison du fait que la disposition du paragraphe 2.3. desdites normes n'est pas reprise.

Nr. 6 VAN MEVROUW **SMAERS c.s.**

Art. 132

De woorden “8°/1” telkens vervangen door de woorden “8°/4”.

VERANTWOORDING

Het betreft een louter technische correctie.

Griet SMAERS (CD&V)
Johan KLAPS (N-VA)
Leen DIERICK (CD&V)
Caroline CASSART-MAILLEUX (MR)
Patricia CEYSENS (Open Vld)

N° 6 DE MME **SMAERS ET CONSORTS**

Art. 132

Remplacer chaque fois les mots “8°/1” par les mots “8°/4”.

JUSTIFICATION

Il s’agit d’une simple correction technique.

Nr. 7 VAN MEVROUW **SMAERS c.s.**

Art. 144

Dit artikel aanvullen met een § 3, luidend als volgt:

“§ 3. Het College van toezicht treedt niet in de rechten en verbintenissen van de Kamer van Verwijzing en Instaatstelling, maar ziet toe op een ordelijke administratieve vereffening van haar verbintenissen. Dit impliceert de uitsluiting van alle kwesties die verband houden met beloning, pensioenen en andere daarmee vergelijkbare rechten. De aan de ontbinding de Kamer van Verwijzing en Instaatstelling verbonden administratieve kosten worden gedragen door het Instituut voor Bedrijfsrevisoren. Het overschot van de activa ten opzichte van de passiva komt het Instituut van Bedrijfsrevisoren toe. Het College kan het sekwester van de activa bevelen gedurende de periode die nodig is om de verbintenissen van de Kamer van Verwijzing en Instaatstelling te vereffenen. Het sekwester wordt op verzoek van het College aangesteld door de voorzitter van rechtbank van koophandel, die uitspraak doet als in kort geding.”

VERANTWOORDING

Artikel 144, § 2, van deze wet bepaalt de opheffing op 31 december 2016 van artikel 43, § 3, eerste lid, tweede zin, en § 4, en van artikel 44, § 1, 2 en 5, van de wet van 22 juli 1953 houdende de oprichting van Instituut van de Bedrijfsrevisoren en tot organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor.

Daaruit vloeit voort dat de Kamer van Verwijzing en Instaatstelling op die datum ophoudt te bestaan. Bijgevolg moet het mechanisme worden bepaald dat zal worden gehanteerd voor de ordelijke administratieve vereffening van de verbintenissen van die Kamer. Het College zal moeten toezien op de ordelijke vereffening van de verbintenissen van de Kamer van verwijzing en instaatstelling, in voorkomend geval, door de voorzitter van de rechtbank van koophandel, die uitspraak doet als in kort geding, te vragen een sekwester aan te stellen. Aangezien de Kamer van verwijzing en instaatstelling door de beroepsbeoefenaars wordt gefinancierd, via het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, lijkt het noodzakelijk

N° 7 DE MME **SMAERS ET CONSORTS**

Art. 144

Compléter cet article par un § 3, rédigé comme suit:

“§ 3. Le Collège de supervision ne reprend pas les droits et engagements de la CRME mais il veille à une liquidation administrative ordonnée des engagements de cette dernière. Ceci exclut toutes les questions portant sur des rémunérations, pensions, et autres droits assimilés. Les frais d'administratifs afférents à la dissolution de CRME sont pris en charge par l'IRE. L'excédent des actifs sur les passifs revient à l'IRE. Le Collège peut ordonner le séquestre des actifs pendant le temps nécessaire à la liquidation des engagements de la CRME. Le séquestre est désigné sur demande du Collège par le président du tribunal de commerce statuant comme en référé.”

JUSTIFICATION

L'article 144 de la présente loi prévoit l'abrogation de l'article 43, § 3, alinéa 1er, deuxième phrase et § 4 et de l'article 44, § 1er, 2 et 5 de la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des réviseurs d'entreprises et organisant la supervision publique de la profession de réviseur d'entreprises au 31 décembre 2016.

Il en résulte que la Chambre de renvoi et mise en état cessera d'exister à cette date. Dès lors, il convient de prévoir le mécanisme qui prévaudra à la liquidation administrative ordonnée des engagements de cette dernière. Il appartiendra au Collège de veiller à la liquidation ordonnée des engagements de la Chambre de renvoi et de mise en état, le cas échéant en demandant au président du tribunal de commerce statuant comme en référé de désigner le séquestre. La Chambre de renvoi en de mise en état étant financée par la profession par l'intermédiaire de l'Institut des réviseurs d'entreprises, il paraît nécessaire de prévoir que les frais administratifs afférents à la dissolution de la Chambre de renvoi en de mise en état soient

om te bepalen dat de aan de ontbinding van de Kamer van verwijzing en instaatstelling verbonden administratieve kosten door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren worden gedragen. Diezelfde logica geldt voor de overschotten van de activa ten opzichte van de passiva.

Griet SMAERS (CD&V)
Johan KLAPS (N-VA)
Leen DIERICK (CD&V)
Caroline CASSART-MAILLEUX (MR)
Patricia CEYSENS (Open Vld)

pris en charge par l'Institut des réviseurs d'entreprises. La même logique s'applique en cas d'éventuels excédents des actifs sur les passifs.

Nr. 8 VAN MEVROUW CASSART-MALLIEUX c.s.

Art. 16

De voorgestelde paragraaf 5. a) vervangen als volgt:

“§ 5. a) het bedrijfsrevisorenkantoor waartoe de bedrijfsrevisor-natuurlijk persoon behoort, de vennoten, de aandeelhouders, de leden van het bestuursorgaan en de werknemers van dat bedrijfsrevisorenkantoor voor zover het de werknemers betreft die ten aanzien van de vennootschappen waarvoor de revisorale opdracht wordt uitgevoerd, hieraan rechtstreeks deelnemen;”.

VERANTWOORDING

— In artikel 22.2 van de richtlijn staat een zinsnede die niet werd overgenomen in artikel 16 van het wetsontwerp, met name:

“2. De lidstaten dragen er zorg voor dat wettelijke auditors, auditkantoren, hun voornaamste vennoten, hun werknemers, alsmede alle overige natuurlijke personen van wie de diensten ter beschikking van of onder het beheer van een wettelijke auditor of auditkantoor zijn gesteld en die direct betrokken zijn bij wettelijke controlewerkzaamheden, en personen die nauw met hen gelieerd zijn in de betekenis van artikel 1, lid 2, van Richtlijn 2004/72/EG van de Commissie (*), geen materieel en rechtstreeks financieel belang mogen genieten of bezitten in of financiële instrumenten mogen kopen of verkopen die worden uitgegeven, gegarandeerd of anderszins ondersteund door een gecontroleerde entiteit binnen hun gebied van wettelijke controlewerkzaamheden, met uitzondering van rechten van deelneming in instellingen voor gediversifieerde collectieve belegging, met inbegrip van beheerde fondsen zoals pensioenfondsen of levensverzekeringen, noch betrokken zijn bij het sluiten van een transactie in dergelijke financiële instrumenten.”

Deze zinsnede toont aan dat het de wil is van de Europese wetgever om de werknemers te viseren die betrokken zijn bij de wettelijke controlewerkzaamheden. Het woord “hun” verwijst immers naar alle categorieën geviserd in het begin van de paragraaf, waaruit kan worden afgeleid dat het dezen zijn die betrokken zijn bij de uitvoering van de opdracht.

N° 8 DE MME CASSART-MAILLEUX ET CONSORTS

Art. 16

Remplacer le § 5. a) proposé comme suit:

“§ 5. a) au cabinet de révision auquel appartient le réviseur d'entreprises personne physique, aux associés, aux actionnaires, aux membres de l'organe de gestion et aux employés du cabinet de révision en ce qui concerne, pour ces employés, les entités faisant l'objet d'une mission révisorale à l'exécution de laquelle ils participent directement;”

JUSTIFICATION

— L'article 22.2 de la directive contient un passage qui n'a pas été repris à l'article 16 du projet de loi, notamment:

“2. Les États membres veillent à ce que le contrôleur légal des comptes, le cabinet d'audit, leurs associés d'audit principaux, leurs employés, et toute autre personne physique dont les services sont mis à la disposition ou placés sous le contrôle dudit contrôleur légal des comptes ou dudit cabinet d'audit et qui participe directement aux activités de contrôle légal des comptes, et les personnes qui leur sont étroitement liées au sens de l'article 1er, paragraphe 2, de la directive 2004/72/CE de la Commission (*), s'abstiennent de détenir ou d'avoir un intérêt substantiel et direct dans une entité contrôlée, ou s'abstiennent de toute transaction portant sur un instrument financier émis, garanti ou autrement soutenu par une entité contrôlée, dans le cadre de leurs activités de contrôle légal des comptes, sauf s'il s'agit d'intérêts détenus indirectement par l'intermédiaire d'organismes de placement collectif diversifiés, y compris des fonds gérés tels que des fonds de pension ou des assurances sur la vie.”

Ce passage démontre la volonté du législateur européen de viser les employés participant aux activités de contrôle légal des comptes. En effet, le mot “leurs” fait référence à toutes les catégories visées au début du paragraphe et l'on peut en déduire que celles-ci participent à la réalisation de la mission.

— Overweging 8 van de richtlijn 2014/56/EU stelt het volgende:

“Wettelijke auditors, auditkantoren en hun werknemers moeten met name afzien van het uitvoeren van de wettelijke controle van een entiteit, als zij een zakelijk of financieel belang in de entiteit hebben, en van het sluiten van transacties in financiële instrumenten die worden uitgegeven, gegarandeerd of anderszins ondersteund door een gecontroleerde entiteit, met uitzondering van rechten van deelneming in instellingen voor gediversifieerde collectieve belegging. De wettelijke auditor of het auditkantoor mag niet deelnemen aan de interne besluitvormingsprocessen van de gecontroleerde entiteit. Wettelijke auditors, auditkantoren en hun werknemers die direct betrokken zijn bij de wettelijke controleopdracht mogen pas taken op leidinggevend of bestuurlijk niveau bij de gecontroleerde entiteit aanvaarden, nadat een passende periode is verstreken na afloop van de controleopdracht.”.

Dit betekent dat werknemers zich dienen te onthouden om deel te nemen aan het uitvoeren van de wettelijke controle, niet dat zij geen belangen mogen hebben.

— Vergelijkend onderzoek naar de situatie in een reeks buurlanden vormt een bijkomend argument om de voormelde formulering aan te passen. In het Verenigd Koninkrijk, Nederland, Frankrijk, Italië, Duitsland en Spanje werd voormelde bepaling van de richtlijn omgezet naar nationaal recht waarbij enkel de werknemers worden geviseerd die rechtsreeks betrokken zijn bij de uitvoering van de controlewerkzaamheden.

— Le huitième considérant de la directive 2014/56/UE énonce ce qui suit:

“En particulier, les contrôleurs légaux des comptes, les cabinets d’audit et leurs employés devraient s’abstenir d’effectuer le contrôle légal des comptes d’une entité s’ils sont liés à celle-ci par un intérêt économique ou financier, et de procéder à toute transaction, portant sur un instrument financier émis, garanti ou autrement soutenu par une entité qu’ils contrôlent, autre qu’une participation dans des organismes de placement collectif diversifiés. Les contrôleurs légaux des comptes et les cabinets d’audit ne devraient pas être associés au processus décisionnel interne de l’entité contrôlée. Les contrôleurs légaux des comptes et les cabinets d’audit et leurs employés participant directement à la mission de contrôle légal des comptes ne devraient pas pouvoir occuper des fonctions au niveau de la direction ou de l’organe d’administration de l’entité contrôlée avant l’expiration d’un délai approprié suivant la fin de la mission de contrôle légal des comptes.”.

Cela signifie que les employés devraient s’abstenir de participer au contrôle légal des comptes mais ne sous-entend pas qu’ils ne pourraient pas détenir des intérêts.

— Une analyse comparative de la situation dans une série de pays voisins constitue un argument supplémentaire en faveur de l’ajustement du libellé précité. Au Royaume-Uni, aux Pays-Bas, en France, en Italie, en Allemagne et en Espagne la disposition précitée de la directive a été transposée en droit national et elle vise les seuls employés participant directement à la réalisation des travaux d’audit.

Caroline CASSART-MAILLEUX (MR)
Griet SMAERS (CD&V)
Johan KLAPS (N-VA)
Patricia CEYSENS (Open Vld)